

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje wstępne

Nazwa przedmiotu	Podstawy edukacji społeczno- przyrodniczej
Wydział	Wydział Nauk Społecznych i Filologicznych
Kierunek	Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna
Specjalność/Ścieżka specjalizacyjna	—
Poziom PRK	7 PRK
Poziom kształcenia	jednolite studia magisterskie
Forma studiów	studia niestacjonarne
Grupa zajęć	Edukacja społeczno-przyrodnicza (standard kształcenia: Nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej (klasy I–III szkoły podstawowej)
Liczba punktów ECTS	4
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Liczba godzin ogółem	30 godz.
Cykl dydaktyczny	2023/2024 zimowy
Semestr studiów	5
Rok studiów	3
Profil kształcenia	praktyczny
Rok realizacji	2025/2026
Język wykładowy	polski
Osoba odpowiedzialna za przedmiot	prof. UAFM dr n. farm. Anna Goździalska (e-mail: agozdziaska@afm.edu.pl)

Semestr, liczba punktów ECTS, rodzaj zajęć, liczba godzin w planie studiów

Semestr	Konwersatoria
5	30 godz. 4 ECTS

2. Cele przedmiotu

C1	<p>1. Merytoryczne przygotowanie studentów do prowadzenia zajęć z edukacji przyrodniczo – społecznej w przedszkolu oraz w klasach I-III szkoły podstawowej.</p> <p>2. Rozwijanie możliwości twórczych studenta; rozbudzanie motywacji do zajmowania się środowiskiem przyrodniczym człowieka w kontekście istniejących we współczesnym świecie zagrożeń.</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności dokonywania analizy oraz interpretacji struktury i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i społecznego.</p> <p>4. Kształtowanie wiedzy studenta na temat przedsiębiorczości i podstaw ekonomii.</p>
-----------	---

3. Wymagania wstępne

brak

4. Opis efektów uczenia się

W1	<p>Wiedza: Student posiada podstawową wiedzę merytoryczną z zakresu biologii, geografii, geologii, astronomii, nauk społecznych, ekonomii itp. dla wprowadzania tych zagadnień w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym</p> <p>Wyjaśnia oraz porównuje związki i wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin w sposób przystępny dla dzieci</p>	<p>B.4.W1. , B.4.W2., B.4.W3. , EUK7_W4, EUK7_W10, EUK7_W11, EUK7_W12, EUK7_W13, EUK7_W17, EUK7_W18</p>
U1	<p>Umiejętności: Dokonuje wyboru i selekcji wiedzy przedmiotowej do potrzeb kształcenia przyrodniczego</p> <p>Rozumie znaczenia równowagi ekologicznej w przyrodzie i dąży do jej utrzymania poprzez właściwe zachowania związane z ochroną przyrody</p>	<p>B.4.U1., B.4.U2. , B.4.U3., B.4.U4., EUK7_U1, EUK7_U2, EUK7_U3, EUK7_U4, EUK7_U5, EUK7_U6, EUK7_U7, EUK7_U8, EUK7_U9, EUK7_U10, EUK7_U11, EUK7_U12, EUK7_U13, EUK7_U14, EUK7_U15, EUK7_U16, EUK7_U17</p>
K1	<p>Kompetencje społeczne:</p> <p>Potrafi kształtować swoje postawy moralne, etyczne oraz ekologiczne w kontakcie z przyrodą</p>	<p>B.4.K1. , B.4.K2., EUK7_JO1, EUK7_KS1, EUK7_KS2, EUK7_KS3, EUK7_KS4, EUK7_KS5, EUK7_KS6, EUK7_KS7, EUK7_KS8</p>

5. Treści programowe

Konwersatoria (30 godz.)

Kod	Tematyka zajęć (nr semestru: 5)
Kon1	<p>Propedeutyka kształcenia przyrodniczego na poziomie edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej; zakres treści nauczania. Higiena i bezpieczeństwo dziecka w różnych sytuacjach Bezpieczeństwo dziecka w ruchu drogowym, w szkole, na placu zabaw, w domu, w kontaktach z innymi ludźmi, higiena osobista i otoczenia, higiena narządów zmysłów, prawidłowe odżywianie – analiza programów żywieniowych, produkty odżywcze, wartości odżywcze.</p>
Kon2	<p>Aspekty botaniki: podstawowe cechy charakterystyczne roślin ekosystemów - ogród, sad, łąka, pole uprawne, las, zbiorniki wodne, gospodarstwo hodowlane</p> <p>Poznanie roślin najczęściej występujących – dziko żyjących w Polsce – opis 15-20 gatunków. Poznanie ekosystemów: park, łąka. Poznanie ekosystemów: ogród warzywny, sad, pole uprawne, gospodarstwo hodowlane. Poznanie ekosystemów: las, staw, torfowiska, bagna Przedstawienie gatunków chronionych roślin i zwierząt po 10-15 gatunków z obu królestw. Zależności w świecie przyrody i sposoby ich wyjaśniania.</p>
Kon3	<p>Aspekty zoologii: charakterystyczne zwierzęta ekosystemów - ogród, sad, łąka, pole uprawne, las, zbiorniki wodne, gospodarstwo hodowlane. Cechy morfologiczne (budowa zewnętrzna, podstawowe cechy) wybranych przedstawicieli - owadów, ryb, płazów, gadów, ptaków i ssaków.</p>
Kon4	<p>Aspekty nauki o człowieku: anatomia i fizjologia wybranych układów w organizmie człowieka, budowa i funkcja układu krwionośnego, budowa i funkcja układu oddechowego, budowa i funkcja układu moczowego, budowa i funkcjonowanie układu pokarmowego, trawienie pokarmów, podstawowe aspekty rozrodu człowieka, podstawy budowy i funkcji układu nerwowego oraz narządów zmysłów człowieka, znaczenie skóry w funkcjonowaniu organizmu, pojęcie homeostazy.</p>

Kon5	Krajobrazy Ziemi - podstawowe cechy krajobrazu danej miejscowości, najbliższej okolicy, Polski, przyrodnicze i antropogeniczne elementy krajobrazu, dominująca szata roślinna, charakterystyka wód w okolicy, osobliwości krajobrazowe najbliższej okolicy, podstawowe cechy typowych krajobrazów Polski. Plan i mapa, położenie wybranych elementów (miast, rzek, granic) na mapie, mapa krajobrazowa, administracyjna, fizyczna Polski, umiejętność wykorzystania Internetu do podania własnej lokalizacji. Poznanie zagrożeń ekologicznych, ich przyczyn i sposobów zapobiegania im. Ochrona przyrody i krajobrazu w edukacji dzieci młodszych. Kraków - prezentacja treści geograficzno-społecznych, przyrodniczych i historycznych w trakcie omawiania miejscowości (nazwa, herb, położenie, zabytki, przyroda, legendy, sławni mieszkańcy itp.). Region Małopolska – poznanie specyfiki najważniejszych regionów Polski: bogactwa naturalne i przemysł, krajobraz, walory przyrodnicze i turystyczne.
Kon6	Aspekty geologii: podstawowe bogactwa naturalne Polski, miejsca występowania, sposoby wykorzystania gospodarczego, podstawowe informacje dotyczące wody - cechy fizyczne wody, formy występowania wód płynących i stojących na powierzchni Ziemi (stawy, jeziora, rzeki, źródła, pochodzenie wody w rzece, jeziorze, elementy rzeki: początek, koryto, dopływ, ujście, brzeg prawy i lewy), wody oceaniczne (morza, oceany), przydatność gospodarcza wód.
Kon7	Aspekty społeczno-ekonomiczne: rodzina - członkowie rodziny, zawody rodziców, zadania poszczególnych członków rodziny, sposoby spędzania czasu wolnego. Doświadczenia i eksperymenty jako sposoby poznawania zagadnień przyrody nieożywionej – przykłady prostych doświadczeń, sposób ich prezentacji przez nauczyciela, wskazania dotyczące przygotowania dzieci do ich samodzielnego przeprowadzania. Poznanie etapów wytwarzania przedmiotów i produktów codziennego użytku – sposoby prezentacji zagadnień w pracy z dziećmi młodszymi.

6. Metody dydaktyczne

Konwersatoria	
	Referat
M3	Burza mózgów
M7	Gra dydaktyczna
M10	Konwersatorium
M15	Praca nad projektami
M16	Praca w grupach
M17	Prezentacja multimedialna
M20	Uczenie się w oparciu o problem
M25	Pokaz

7. Nakład pracy studenta

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Konwersatoria	30 godz.
W tym metodą e-learning:	0 godz.

Praca własna studenta	
	70 godz.

Całkowite obciążenia	
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	100 godz.
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	4 ECTS

8. Kryteria oceny

Warunki zaliczenia przedmiotu:

Obecność, aktywny udział w zajęciach, wykonanie projektu na zadany temat

Konwersatoria	
Na ocenę 5:	Student wykaże dużą aktywność na zajęciach i zaangażowanie w przebieg zajęć, wykaże znakomitą wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, sporządzi doskonale projekty, które przedstawi we wzorowy sposób, sposób opisanie zadane go tematu przez studenta nie budzi najmniejszych zastrzeżeń
Na ocenę 4,5:	Student wykaże dużą aktywność na zajęciach, wykaże bardzo dobrą wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, wykaże bardzo dużą aktywność podczas zajęć, sporządzi bardzo dobre projekty, które przedstawi z zadawalającym zaangażowaniem
Na ocenę 4:	Student zaliczy kolokwium z konwersatorium (70% poprawnych odpowiedzi) oraz wykaże dobrą wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, wykaże dużą aktywność na zajęciach, pisemnie sporządzi dobre projekty i przedstawi je wykazując zadawalającą wiedzę na dany temat
Na ocenę 3,5:	Student wykaże zadowalającą wiedzę, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, wykaże przeciętną aktywność podczas zajęć, pisemnie sporządzi projekty i przedstawi je wykazując zadawalającą wiedzę na dany temat po wprowadzeniu nielicznych poprawek
Na ocenę 3:	Student wykaże zadawalającą wiedzę dotyczącą tematów poruszanych na zajęciach, umiejętności i kompetencje personalne i społeczne, wykaże niską aktywność podczas zajęć, pisemnie sporządzi projekty i przedstawi je wykazując zadawalającą wiedzę na dany temat po wprowadzeniu dużej liczby poprawek

9. Literatura

Literatura podstawowa

1. Dymara B., Michałowski S., Wollman-Mazurkiewicz L., Dziecko w świecie przyrody, Impuls, Kraków 2009.
Budniak A., Edukacja społeczno-przyrodnicza dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym. Podręcznik dla studentów, Kraków 2009/2010/2012.
Sawicki M., Edukacja środowiskowa w klasach I-III szkoły podstawowej, Warszawa 1997

Literatura uzupełniająca

1. Gzyl J., Jarosz W., Korczak E., Kulka E., Nowińska Z., Nasze środowisko – jak w nim żyć. Podstawy teoretyczne edukacji ekologicznej uczniów klas 1-3 szkoły podstawowej, Katowice 1996.
Kielar-Turska M., Jak pomagać dziecku w poznawaniu świata, Warszawa 1992.
Świat wokół mnie. Wrażenia zmysłowe w zabawach dzieci, wybór i oprac. W.Löschner, Kielce 2002.